

הממשל התאגידי כחלק מתפיסה ניהולית חדשה / איריס ורדי, עו"ד¹

במאמרנו הקודם נסקרה מהות המונח ממשל תאגידי, ועמדנו גם על הרקע והסיבות להתפתחותו ולהתפשטותו. במאמרנו זה נשאף למקם את נושא הממשל התאגידי במרחב הניהולי, ונצביע על היותו למעשה חלק מתפיסה ניהולית חדשה וכוללת: גישת האחריות התאגידית (Corporate Social Responsibility) (CSR), לעיתים מופיע כ- (Corporate Accountability או Sustainability).

גישת האחריות התאגידית הינה תפיסה ניהולית חדשה יחסית, שנולדה והתפתחה רק בשנים האחרונות, עקב תהליכים כלכליים, חברתיים ואחרים. מדובר בגישה ניהולית – אסטרטגית של הארגון, בעזרתה הארגון בוחן את התנהלותו והשפעתו מול מחזיקי העניין בו (עובדים, ספקים, לקוחות, משקיעים, סביבה, קהילה ועוד), ומקדם בפעילותו יצירת ערך לאותם מחזיקי העניין על מנת שימשיכו לתמוך בו ובפעילותו ולקדם את עסקיו.

במסגרת יישום גישת האחריות התאגידית, הארגון בוחן את עצמו מול המדיניות הנדרשת ומול הנושאים המהותיים בפעילותו, לאורם הוא קובע מדיניות, דרכי ניהול ומערכות למידה ובקרה, במטרה להתמודד עם אותם אתגרים. הרעיון המונח בבסיס גישת האחריות התאגידית הינו לגשר על הפער שבין קידום והשאת רווחים לבין התנהלות אחראית וערכית. במובנים מסוימים ניתן לומר שמדובר על המתח והפער שבין חשיבה ותכנון לטווח קצר (גריפת רווחים מקסימאליים) ולטווח ארוך (שימור משאבים סביבתיים, שיפור בתנאי העבודה והחיים, בניית מערכות יחסים ארוכות טווח).

האחריות התאגידית מתייחסת לתחומים שונים בפעילותו של התאגיד, ומנסה להחיל עליהם נורמות סדורות ו"אחראיות", על מנת להשיג את המטרות שצוינו לעיל, כגון אתיקה; קהילה וחברה; סביבת עבודה וזכויות עובדים; איכות הסביבה; הוגנות וקיימות שרשרת האספקה; מדיניות שיווק וצרכנות (לקוחות); שקיפות ודיאלוג; וממשל תאגידי. הרשימה איננה רשימה סגורה: גישת האחריות התאגידית מצויה כל העת בתהליך של התרחבות והתפתחות, ומכסה תחומים חדשים מעת לעת. בבסיס הגישה מונחים ערכים כגון: קיימות (שימור משאבים), זכויות אדם, התנדבות ותרומה לקהילה, פיתוח קהילתי כלכלי וחברתי.

במאמרנו הבא נרחיב בנושא האחריות התאגידית והקשר בינה לבין כללי הממשל התאגידי.

חשוב לציין, כי למרות שחלק מכללי ההתנהלות על פי גישת האחריות התאגידית אינם אובליגטוריים (דהיינו, אינם מעוגנים בחקיקה מפורשת), גישה זו תופשת לה מקום כמדיניות נכונה של התנהלות התאגיד, ומאומצת באופן וולונטארי לתוך ה – דנא של הארגון. אימוץ של כללי האחריות התאגידית בתחומים שונים של פעילות התאגיד, בין אם היא וולונטארית ובין אובליגטורית, עשוי להשפיע על אחריותם של דירקטורים ונושאי משרה בו, לרבות אחריות אישית שלהם לפרשנות ויישום נכונים של מערכות הכללים הללו, והיישוב ביניהן. כך, חשוב שהתאגיד ונושאי המשרה בו יקבלו באופן שוטף יעוץ משפטי ממומחים בתחום בנוגע לאופן התנהלותם בהקשר זה.

¹ עו"ד איריס ורדי עוסקת בתחום דיני החברות, ניירות הערך והממשל התאגידי. מרצה ומעבירה סדנאות בנושא בקורסים לדירקטורים ולמזכירי חברות, בעיקר במסגרת המי"ל (המרכז הישראלי לניהול). עו"ד איריס ורדי משמשת בין היתר כיועצת בנושאי דיני חברות, ניירות ערך וממשל תאגידי במשרד אפיק ושות'. אין בסקירה כללית זו משום ייעוץ משפטי כלשהו ומומלץ להיוועץ בעורך דין המתמחה בתחום זה בטרם קבלת כל החלטה בנושאים המתוארים בסקירה זו.